

BILAGA: REGERINGENS KOMMENTARER

MYNDIGHETERNA BEGÄRDE OCKSÅ ATT FÖLJANDE KOMMENTARER PUBLICERAS SOM EN BILAGA TILL RAPPORTEN

I enlighet med ECRI:s land för land-förfarande deltog ECRI i en konfidentiell dialog med de svenska myndigheterna om det första utkastet av denna rapport. Hänsyn togs till ett antal av myndigheternas kommentarer och togs med i rapportens slutliga version (som, i linje med ECRI:s standardpraxis, endast avsåg utvecklingen fram till 21 juni 2017, då det första utkastet granskades).

Den svenska regeringens synpunkter

Punkterna 5 och 8

Samtidigt som Sverige är djupt engagerat i att bekämpa alla former av rasism och intolerans och i att fullt ut följa sina internationella åtaganden på området, har Sverige också ett åtagande att upprätthålla sina långvariga och starka grundlagstraditioner i fråga om åsikts- och yttrandefrihet.

I en bilaga till den fjärde rapporten hänvisade Sverige till den allmänna kommentaren ("General Comment") nr 34 till artikel 19 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, som antogs av FN:s kommitté för de mänskliga rättigheterna 2011. Enligt kommentaren är lagar som straffbelägger uttryck för åsikter om historiska fakta oförenliga med de skyldigheter som konventionen ålägger konventionsstaterna i fråga om respekt för åsikts- och yttrandefriheten. Konventionen tillåter inte allmänna förbud mot uttryck för oriktiga uppfattningar eller felaktiga tolkningar av händelser i det förflutna. Inskränkningar i rätten till åsiktsfrihet får aldrig göras och får i fråga om yttrandefrihet aldrig gå längre än vad tredje stycket medger eller artikel 20 kräver (General Comment nr 34, stycke 49). Sverige instämmer i den slutsatsen.

Med detta sagt bör det påpekas att Sverige har straffbestämmelser för att hantera de farligaste beteenden som nämns i rekommendationen i stycke 8. Enligt EU:s rambeslut 2008/913/RIF av den 28 november 2008 om bekämpande av vissa former av och uttryck för rasism och främlingsfientlighet enligt strafflagstiftningen, ska medlemsstaterna kriminalisera gärningar av väsentligen samma slag som de som nämns i rekommendationen men kan välja att straffa enbart gärningar som antingen begås på ett sådant sätt att de är ägnade att vara störande för allmän ordning eller som är hotfulla, otillbörliga eller kränkande. För att uppfylla sina åligganden enligt rambeslutet förlitar sig Sverige särskilt på bestämmelserna om hets mot folkgrupp (16 kap. 8 § brottsbalken), uppvigling (16 kap. 5 § brottsbalken) och olaga hot (4 kap. 5 § brottsbalken).

Punkterna 6 och 8

Som Sverige tidigare har framhållit förbjuder svensk straffrätt rasistisk verksamhet, inbegripet rasistiska organisationers verksamhet, även om den inte uttryckligen förbjuder rasistiska organisationer. För en mer utförlig redogörelse för de relevanta bestämmelserna ber Sverige att få hänvisa kommissionen till sina synpunkter på den tredje rapporten.

Punkten 26

Enligt grundlagen har regeringen inga möjligheter att direkt eller indirekt påverka redaktionella beslut i medier. Detta gäller även negativa skildringar. Varje initiativ från regeringen eller andra myndigheter till diskussioner inom medier kring frågor om hur islam eller muslimer skildras skulle kunna uppfattas som en inskränkning av mediernas frihet.

Enligt radio- och tv-lagen ska en leverantör av medietjänster se till att programverksamheten som helhet präglas av det demokratiska statsskickets grundidéer och principen om alla människors lika värde och den enskilda människans frihet och värdighet. De svenska kanalerna i marknätet är genom licensvillkor skyldiga att ta hänsyn till mediets särskilda genomslagskraft när det gäller utformning, ämnen och tiden för sändning. Innehåll som kan betraktas som fördömsfullt mot en etnisk, social eller religiös grupp kan utgöra en överträdelse av villkoret.

Public service-bolagen måste ha ett mångfaldsperspektiv och deras program ska spegla variationen som finns i befolkningen. Public service-bolagen måste också följa villkor om opartiskhet.

Granskningsnämnden för radio och tv är ett oberoende beslutsorgan som granskar innehållet i radio och tv för att bedöma om tillämpliga bestämmelser i radio- och tv-lagen eller sändningstillstånden efterlevs. Nämndens granskning sker utifrån anmälningar från tittare eller lyssnare eller på nämndens eget initiativ.

Pressen förhåller sig till pressetiska regler, som tillämpas även av public service-bolagen och TV4. I reglerna ingår att inte framhäva bl.a. berörda personers etniska ursprung, kön, nationalitet eller religiösa åskådning om det saknar betydelse i sammanhanget och är missaktande.

PO (Allmänhetens Pressombudsman) och PON (Pressens Opinionsnämnd) är självständiga organ som hanterar anmälningar om innehåll i press. PO har till uppgift att råda och bistå enskilda som känner sig förfördelade av publicitet i press. PO tar emot anmälningar från enskilda personer som själva omskrivits i pressen. Även företag, organisationer och myndigheter kan anmäla.

Det pågår en diskussion i medier och även hos akademiker om hur olika grupper i samhället skildras i medier.